

SLOVENSKÝ JAZYK

SJL 5.A od 18.11. do 22.11. 2021

Ahojte, piataci!

Učivo, ktoré vám dám na jednotlivé dni, si napíšete presne podľa zadania.

GRAMATIKA:

Štvrtok: 18.11.

Budete písať do zošita Gramatika! **Učebnica strana 47/** nadpis farebne: **Podstatné mená mužského rodu – vzor chlap.**

Pod nadpisom vynecháte riadok a opíšete si poučku na strane 48 – zelenú a všetko tmavým napíšete farebne (zeleným).

Potom opäť vynecháte riadok a vyskloňujete do dvoch stĺpcov vzor chlap. Tu už všetko píšete modrým, netreba koncovky farebne.

Do cvičení strana 48/7 – farebne doplníte koncovky a utvoríte vety na každé spojenie.

LITERATÚRA:

Piatok: 19.11.

Zopakujte si všetky poučky v zošite, budeme na hodine opakovať.

Prečítate si ukážku na **strane 35: Miroslav Válek: Ako sa Kubo stratil.**

Spoločne budeme s textom pracovať na hodine.

GRAMATIKA:

Pondelok: 22.11.

Budete písať do cvičení.

Učebnica strana 48/6 – ku každému slovu utvoríte N plurálu. Potom si vyberiete 6 slov a utvoríte na slová vety, je jedno či množné alebo jednotné číslo.

Ďakujem!

ANGLICKÝ JAZYK

Utorok:

- pracovný zošit: strana 26,27
- učebnica s. 34, opísať dialóg do zošita

Štvrtok:

- opísať si do zošita z učebnice- strana 34

Ordering food

Objednávanie jedla

Assistant (predavač)

What would you like? Čo by ste si dali?

Would you like anything to drink? Chceli by ste niečo piť?

Would you like anything else? Chceli by ste niečo iné?

That's £6.30, please. Je to 6 libier, 30 pencí, prosím.

Ben

I'd like a sandwich, please. Dal by som si sendvič, prosím.

Could I have an apple juice, please? Mohol by som dostať jablkový džús, prosím?

Can I have some strawberries, please? Môžem dostať nejaké jahody, prosím?

How much is it? Koľko to stojí ?

- učebnica 34/5 vypracovať do zošita

Pondelok:

- do zošita opísať:

Free-time activities

Voľnočasové aktivity

go shopping – ísť nakupovať

listen to music- počúvať hudbu

meet my friends – stretať sa s kamarátmi

play football- hrať futbal

read comics- čítať komiksy

ride my bike- jazdiť na bicykli

stay up late- zostať hore neskoro

surf the internet- surfovať na internete

talk on the phone- volať si

watch TV- pozeráť TV

- urobiť si kvíz na str. 36, spočítať body za odpovede

- pracovný zošit str. 28

DEJEPIS

Milí piataci nasledovné poznámky si prepíšte do zošitov. Na hodinu si pripravte aj učebnicu tak ako v škole. Chlapcom sa písomka odkladá, kým neskončí karanténa. Dievčatám donesiem opravené písomky po karanténe do školy.

Skúsme, ako pracuje historik

Historici pracujú s prameňmi, ktoré **odpovedajú** na **základné otázky udalosti**: kde, kedy, ako, prečo, kto. Vyberá si tie, ktoré súvisia s udalosťami, ktoré skúma.

Zo súboru historických prameňov **vzniká monografia, kniha alebo článok**, ktoré sú pre ďalšieho historika prameňom.

Historik hľadá svoje odpovede predovšetkým **v písomných historických prameňoch**. Veľmi dôležité sú **archívy**, kde sú písomné pramene uložené.

Čím hlbšie do minulosti ideme, tým menej pamiatok sa zachovalo, naopak dokumentov z našej doby je veľa.

Práca historika sa podobá na prácu detektíva.

Čo si ešte vezmeme na prechádzku časom

Človek si už v minulosti zachytával správny smer a vzdialenosti – vznikali **mapy**.

Mapa je plochý zmenšený obraz krajiny.

História používa iné mapy ako geografia. Staré zemepisné mapy sú cenné pre historika.

Historici dnes používajú **špeciálne dejepisné mapy** – zaznačujú, ako určité miesta vyzerali, ale aj rôzne zaujímavé témy.

Najstaršia mapa Uhorska je z roku **1513**.

Kartograf – odborník, ktorý zhotovuje mapy.

Glóbus – guľatý model Zeme. Prvý glóbus pochádza z roku 1492 z Norimbergu.

BIOLÓGIA

Lesné huby

Stavba tela:

1. **podhubie** – hubové vlákna v pôde
 2. **plodnica** – nadzemná časť, skladá sa z **hlúbika** a **klobúka**, na hlúbiku môže byť **prsteň** (muchotrávka, pečiarica)
- na spodnej strane klobúka majú huby **lupene** (bedľa, muchotrávka) alebo **rúrky** (hríb, kozák), nachádzajú sa v nich **výtrusnice s výtrusmi**, ktorými sa huby rozmnožujú.

Poznáme huby:

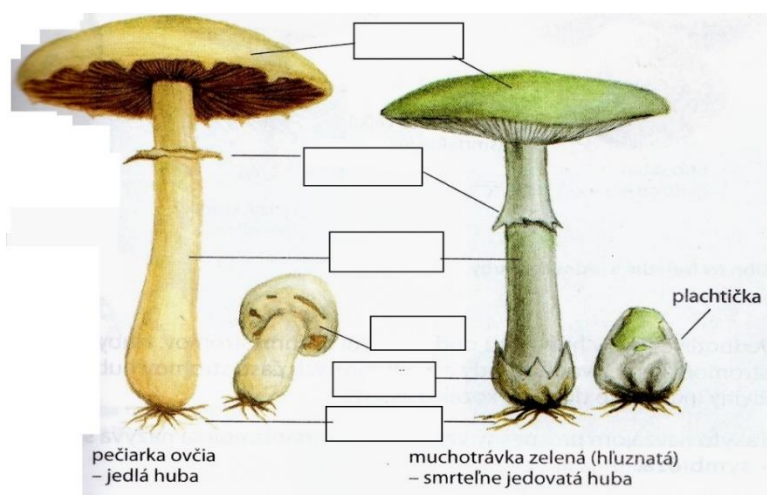
1. **jedlé** – *kuriatko jedlé, masliak obyčajný, kozák osikový, bedľa vysoká, hríb dubový,*
2. **nejedlé** – *rýdzik kravský*
3. **jedovaté** – *hríb satanský, hodvábnica veľká, muchotrávka červená, muchotrávka zelená*

Niektoré huby rastú pod určitými druhmi stromov, sú si navzájom prospešné. Tento vzťah nazývame **symbióza = spolunažívanie**. Napr. hríb dubový – dub, kozák brezový – breza.

Význam húb

- **rozkladajú** zvyšky organizmov (drevo, listy, odumreté živočíchy)
- sú **potravou** živočíchov (slimák)

➤ nakreslite si huby na obrázku a pomocou učebnice doplňte názvy častí tela húb

Lišajníky

- rastú na skalách, múroch, stromoch
- telo lišajníka tvorí **huba a riasa**, ktoré žijú v **symbióze**.
 - o **riasa** – prebieha v nej fotosyntéza, tvorí organické látky
 - o **huba** – poskytuje riase vodu
- sú citlivé na znečistené ovzdušie
- **druhy: zemepisník mapovitý, diskovka bublinatá, dutohlávka sobia**

Štvrtok 18.11.

Opakovanie od učiva Lesné dreviny

Úloha do zošita:

Nasledujúce organizmy:

borovica, javor, papraď, snežienka, kozák brezový, smrek, baza, ostružina malinová, jedľa biela, buk, bedľa vysoká, mach, fialka, prvosenka, lipa, lieska, jarabina, plúcnik, tis, praslička, blyskáč, dub, brusnica, breza, pečiarka, konvalinka, kuriatko

roztried' do skupín

a/ **nekvitnúce byliny:**

b/ **jarné kvitnúce byliny:**

c/ **ihličnaté dreviny:**

d/ **listnaté stromy:**

e/ **listnaté kry:**

f/ **lesné huby:**

- **V PZ vypracujeme strany 10, 11, 12** – na online hodine, zvyšok bude DÚ.

V utorok 23.11. bude kontrolná práca od učiva Lesné dreviny- opakujte si.

GEOGRAFIA

Piatok 19.11.2021

Milí žiaci, napíšete si poznámky nového učiva - **Mapové znaky**

Na nový riadok farebne:

Mapové značky : používame ich na lepšie čítanie mapy

Nástenné mapy: najmenej mapových znakov

Najdôležitejšie znaky sú **farby** : modrá - voda

zelená - nížiny

hnedá - pohoria

žltá – púšte

biela – sneh a ľad

Turistické mapy : obsahujú viac mapových znakov ako nástenné

- jaskyňa, turistický chodník, horáreň, lyžiarsky vleč, prameň...

Nadmorská výška: výška každého miesta na Zemi, udáva sa číslom

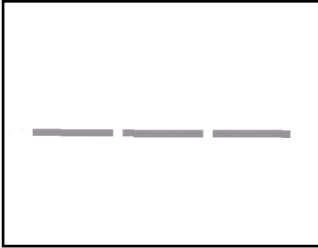
Vrstevnica : čiara, ktorá spája miesta s rovnakou nadmorskou výškou

Plány : obsahujú najviac mapových znakov

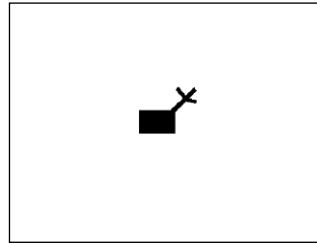
- ulica, parkovisko, obchody, mosty, kostol, domy, rieka, park, futbalové ihrisko.....

Nakreslite si do zošita

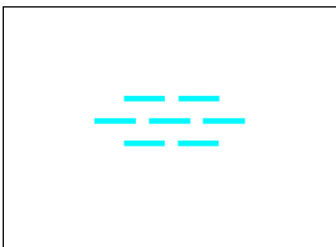
turistické značky:

Poľná, lesná cesta

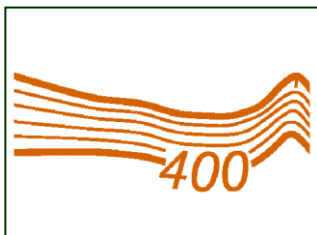
Horáreň

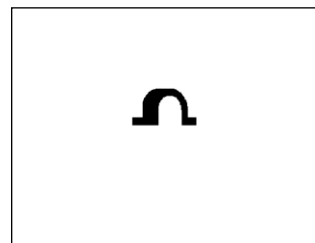
Močiar

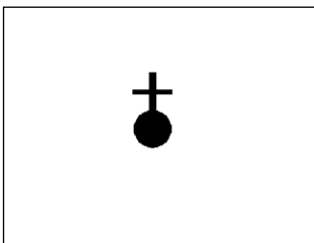
Prameň

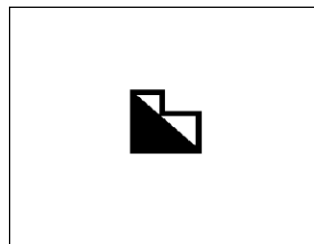
Vrstevnice

Jaskyňa

Kostol

Zrúcanina

Pondelok 22.11.2021

Opakovanie učiva: od mapa a glóbus po mapové značky.
Prebrali sme celý tématický celok, musíme sa pripraviť na veľkú písomnú prácu.

Prajem pekný deň.

MATEMATIKA

Dátum: 18.11.2021

Trieda 5. A

Téma: Trojuholník – uhly v trojuholníku

Rozcvička: Vypočítajte

$$25 + 39 + 217 =$$

$$178 - 89 + 36 =$$

$$74 \cdot 6 =$$

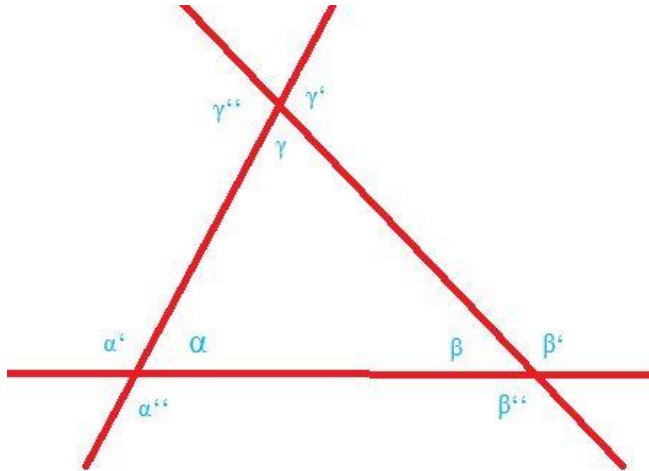
$$148 : 4 =$$

Cvičenia: Pracovný zošit strana: úlohy:

Výklad nového učiva: TROJUHOLNÍK – uhly v trojuholníku

- **vnútorné** – sú uhly nachádzajúce sa vo vnútri trojuholníka pri jednotlivých vrchoch trojuholníka. Ich grafickým súčtom je priamy uhol (180°)
- **$\alpha + \beta + \gamma = 180^\circ$**

- **vonkajšie** – sú susedné uhly k vnútorným uhlom trojuholníka (viď. obrázok). Vonkajšie uhly trojuholníka nachádzajúce sa pri jednom bode sú zhodné.

Rozdelenie trojuholníkov podľa:

1. veľkosti strán

- rovnostranný – má všetky tri strany rovnaké
- rovnoramenný – má dve strany rovnaké, to sú tzv. ramená a tretia strana, ktorú nazývame základňa je rozdielna.
- rôznostranný – všetky strany rôzne. Pri rôznostranných trojuholníkoch musí platiť trojuholníková nerovnosť, t.j. platí:
 - grafický súčet každých dvoch strán trojuholníka je väčší ako tretia strana
 - $c + b > a$
 - $c + a > b$
 - $a + b > c$

2. veľkosti uhlov

- ostrouhlý – má všetky tri uhly menšie ako 90°
- pravouhlý – jeden uhol má veľkosť 90° a dva uhly sú ostré
- tupouhlý – má jeden uhol väčší ako 90° súčasne však menší ako 180° a dva ostré

Príklad:

Vypočítajte tretí uhol γ v trojuholníku ak je dané:

$$\alpha = 50^\circ, \beta = 60^\circ,$$

$$\gamma = ?$$

Riešenie:

$$\alpha + \beta + \gamma = 180^\circ$$

$$50^\circ + 60^\circ + \gamma = 180^\circ$$

$$110^\circ + \gamma = 180^\circ$$

$$\gamma = 180^\circ - 110^\circ$$

$$\gamma = 70^\circ$$

Domáca úloha:

Vypočítajte tretí uhol α v trojuholníku ak je dané:

$$\gamma = 45^\circ, \beta = 75^\circ,$$

$$\alpha = ?$$

Dátum: 19.11.2021

Trieda 5. A

Téma: Trojuholník – základné vlastnosti – precvičenie učiva

Rozcvička: Vypočítajte

$$398 + 2\,069 + 7\,815 =$$

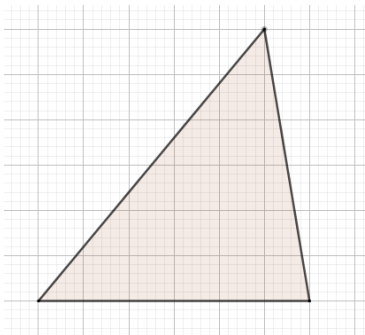
$$2\,015 - 1\,365 + 127 =$$

$$41 \cdot 56 =$$

$$4\,260 : 5 =$$

Opakovanie: Trojuholník

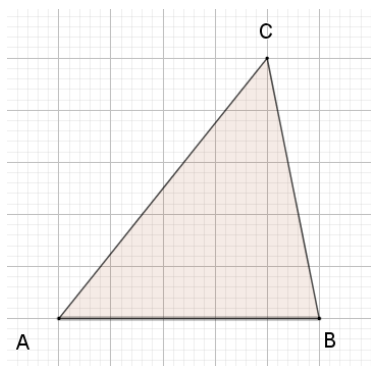
Každý z Vás vie , ako vyzerá trojuholník.

To však nie je jeho jediný možný tvar. Keďže je ich veľa a rôznych druhov, musíme ich vedieť rozlíšiť a preto sa ich najskôr naučíme pomenovať. Trojuholník je útvar, ktorý má tri strany a tri vrcholy. Vrcholy sa značia veľkými písmenami abecedy, lebo sú to

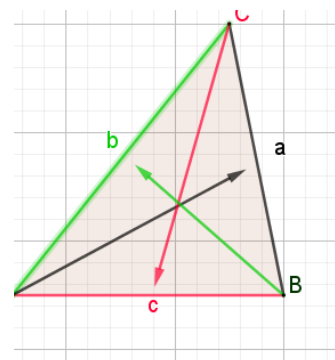
body.

Najčastejšie ich začneme označovať od ľavého dolného rohu.

A už vidíme vrcholy: A, B, C
a strany : AB, BC, AC

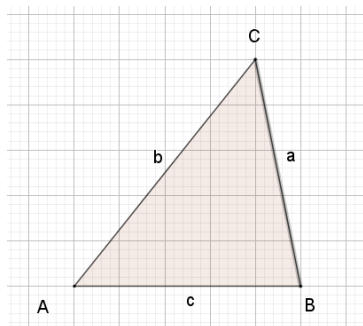
Strany AB, BC a AC môžeme označiť aj malými písmenami abecedy.

Oproti vrcholu A leží strana a .

Oproti vrcholu B strana b a oproti vrcholu C strana c

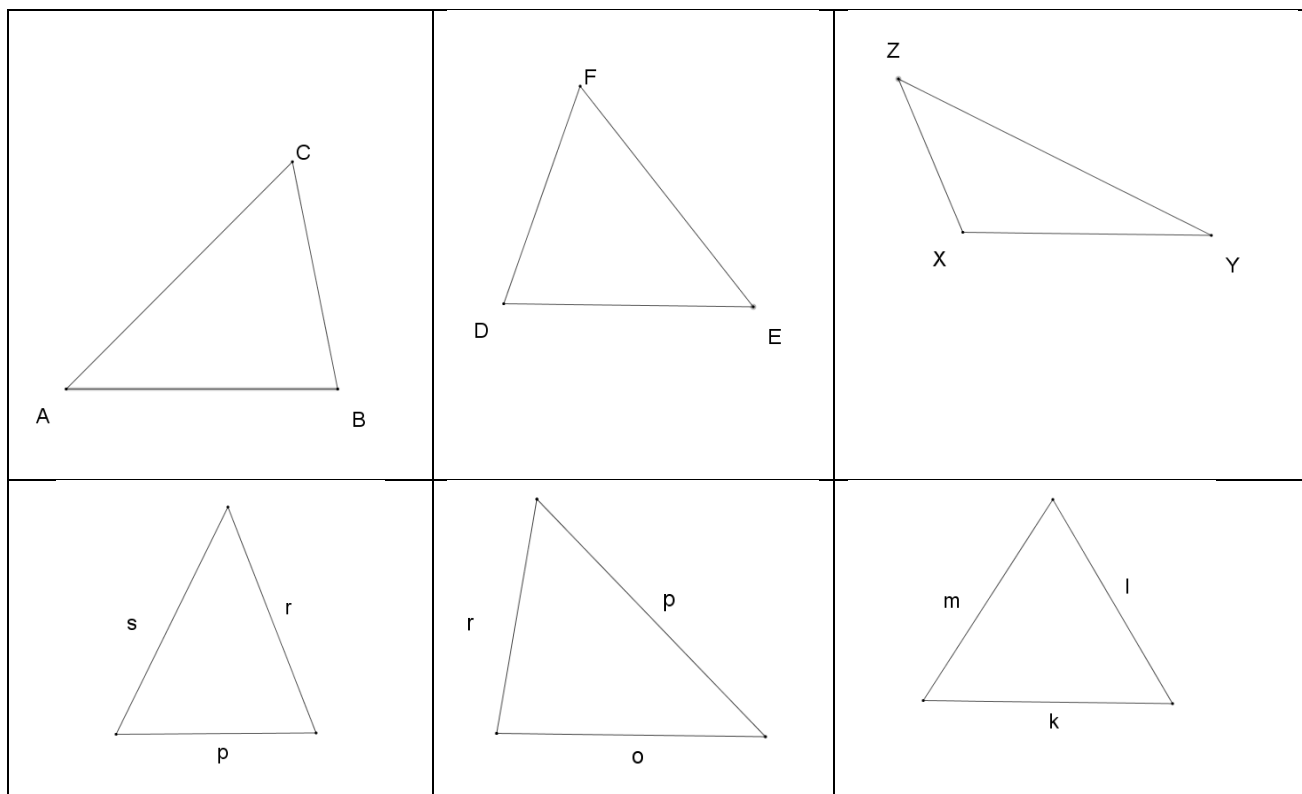
TEDA: Stranu BC značíme aj malým písmenom a . Stranu AC značíme aj malým písmenom b. (Pre ľahšie zapamätanie : medzi dvoma veľkými písmenami je vždy tretie malé.)

Samozrejme, nie všetky trojuholníky majú meno ABC. Môžu mať rôzne, pomenovania: DEF, KLM, XYZ, alebo zaujímavé KEL, DOM, VLK. A aby sme vždy nemuseli vypisovať slovo trojuholník, matematici majú pre neho označenia- Δ

Δ ABC - čítame trojuholník ABC a trojuholník KLM napíšeme - Δ KLM.

Pr. 1 . Dopíš označenie strán alebo vrcholov do obrázka k trojuholníkom

Dátum: 22.11.2021

Trieda 5. A

Téma: Trojuholník – konštrukcia trojuholníka podľa vety sss

Rozcvička: Vypočítajte

$$1\ 007 + 873 + 2\ 658 =$$

$$4\ 063 - 257 + 1\ 275 =$$

$$12 \cdot 38 =$$

$$3\ 804 : 3 =$$

Cvičenia: Pracovný zošit strana: úlohy:

Výklad nového učiva: **KONŠTRUKCIA TROJUHOLNÍKA podľa vety SSS**

Konštrukciu trojuholníka už poznáte, dnes sa naučíte **zapisovať** konštrukciu trojuholníka. Je veľmi dôležité dodržať zápis jednotlivých častí, preto sa to presne naučte. Každá čiarka, bodka a symbol je dôležitý, všetko si všímajte. To, čo sa píše do zošita, bude čiernou farbou, môj komentár bude modrou farbou. Tentokrát si prosím všetko prepíšte (nie vytlačte) do zošita.

Prvý typ konštrukcie je podľa **vety sss** – to znamená, že v trojuholníku poznáme dĺžky všetkých **troch strán**.

Úloha: Narysujte trojuholník ABC, ktorého dĺžky strán sú: a = 5 cm, b = 4 cm, c = 3 cm.

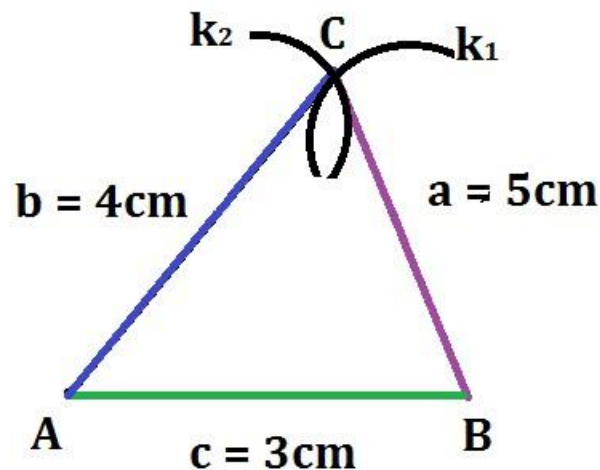
Každá konštrukcia trojuholníka obsahuje tieto body:

- **Zápis**
- **Náčrt**
- **Rozbor** ○ Trojuholníková nerovnosť,
 - **Dané body** ○
 - Hľadané body**
- **Postup**
- **Konštrukcia**
- **Záver (Diskusia)**

Zápis – symbolicky zapíšete názov trojuholníka a dĺžky strán trojuholníka, ktoré máme v zadaní úlohy. ΔABC a = 5 cm b = 4 cm

$c = 3 \text{ cm}$

Náčrt: - voľnou rukou nakreslíme trojuholník, vyznačíme vrcholy trojuholníka **A, B, C**. Farebne si **vyznačíme to, čo** v trojuholníku **poznáme**. Teraz poznáme dĺžky strán **a, b, c** a to si aj zapíšeme do náčrtu.

Rozbor: - má dve časti

1. Trojuholníkovú nerovnosť
2. Určenie daných bodov (Dané:) a hľadaných bodov (Hľadané:) trojuholníka.

Trojuholníková nerovnosť: - súčet každej dvojice strán trojuholníka musí byť väčší ako tretia strana. Ak to platí, pokračujeme ďalej v konštrukcii, ak nie, končíme úlohu, lebo trojuholník sa nedá zostrojiť.

$5 + 4 > 3$ platí,

$4 + 3 > 5$ platí,

$5 + 3 > 4$ platí, **trojuholník sa dá zostrojiť**

Dané body: - vyberieme si, ktorú úsečku začneme rysovať ako prvú. Pri **vete sss** sa dá začať ľubovoľnou úsečkou. Teraz si vyberieme stranu AB, preto tieto body zapíšeme ako dané body. **Dané:** A, B,

Hľadané body: - zostal nám bod C, ten je hľadaný bod. V rozbore musíme napísať, ako ho nájdeme. **Uvažujeme takto:**

Keďže poznáme dĺžku úsečky BC (5 cm), na nájdenie bodu C použijeme kružnicu k_1 so stredom v bode B a polomerom 5 cm. **Kružnicu k_1 si zaznačíme do náčrtu.**

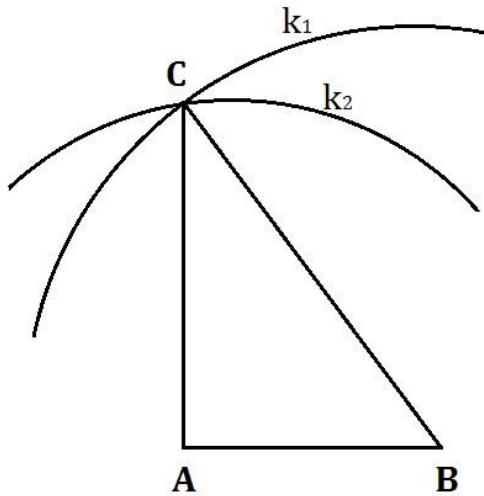
Taktiež poznáme dĺžku úsečky AC (4cm), preto bod C bude ležať aj na kružnici k_2 , so stredom v bode A a polomerom 4 cm. Aj **kružnicu k_2 si zaznačíme do náčrtu.**

Bod C nájdeme tam, kde sa pretnú kružnice k_1 aj k_2 . Zapišeme to do rozboru takto: **Hľadané:** $C, C \in k_1 \cap k_2$

Postup: - symbolicky si zapíšeme jednotlivé kroky konštrukcie a po každom zápise aj to narýsujeme:

- 1. AB; $|AB| = 3 \text{ cm}$** – tento zápis znamená, že si narýsujeme úsečku AB. Dĺžka úsečky je 6 cm.
- 2. $k_1; k_1 (B ; 5 \text{ cm})$** – tento zápis znamená, že narýsujeme kružnicu k_1 . Táto kružnica má stred v bode B a polomer kružnice je 5 cm.
- 3. $k_2; k_2 (A ; 4 \text{ cm})$** – tento zápis znamená, že narýsujeme kružnicu k_2 . Táto kružnica má stred v bode B a polomer kružnice je 4 cm.
- 4. C; $C \in k_1 \cap k_2$** – tento zápis znamená, že nájdeme bod C. Bod C leží na prieniku kružníc k_1 a k_2 (teda tam, kde sa tieto kružnice pretli).
- 5. ΔABC** – tento zápis znamená, že pospájame body A,B,C a tým narýsujeme trojuholník.

Konštrukcia: - to je samotné rysovanie podľa postupu.

(obrázok nezodpovedá skutočným

rozmerom) **Záver:** - najprv si urobíme skúšku, či sme narysovali taký trojuholník, aký je v zadaní. Zoberieme pravítko a odmeriame si strany, zapíšeme si veľkosti týchto strán a porovnáme si to so zadaním:

Skúška: $a = 5\text{cm}$ $b = 4\text{cm}$ $c = 3\text{cm}$, je to zhodné so zadaním.

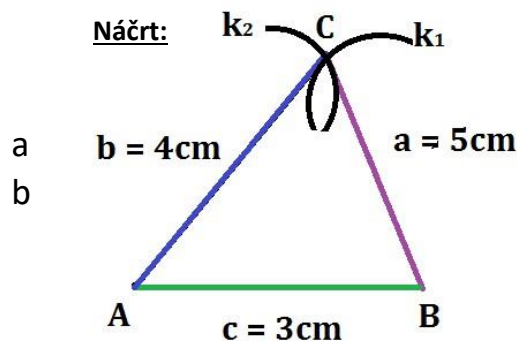
- Teraz zistíme, koľko má úloha riešení v celej rovine: Keby sme narysovali celé kružnice, tie by sa nám pretli dvakrát a tým by sme našli až dva body C, preto úloha má v rovine dve riešenia. To zapíšeme do záveru.

Úloha má v rovine dve riešenia.

Teraz Vám to napíšem ešte raz, ale bez komentára. Takto má vyzerat' úloha vo vašom zošite:

Zápis

ΔABC
 $= 5\text{ cm}$
 $= 4\text{ cm}$
 $c = 3\text{ cm}$

Rozbor:

Trojuhelníková nerovnosť:

$5 + 4 > 3$ platí,

$4 + 3 > 5$ platí,

$5 + 3 > 4$ platí, **trojuholník sa dá zostrojiť**

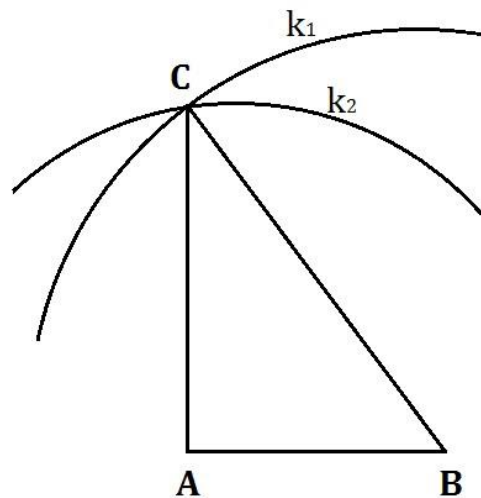
Dané: A, B,

Hľadané: C, $C \in k_1 \cap k_2$

Postup:

1. AB; $|AB| = 3$ cm
2. k_1 ; k_1 (B ; 5 cm)
3. k_2 ; k_2 (A ; 4 cm)
4. C; $C \in k_1 \cap k_2$
5. ΔABC

Konštrukcia:

(nezodpovedá skutočným rozmerom)

Záver:

Skúška: $a = 5$ cm $b = 4$ cm $c = 3$ cm, je
to zhodné so zadaním.

Úloha má v rovine dve riešenia.

Teraz si pozrite toto video: <https://www.youtube.com/watch?v=81su9iYeOil>

